

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **M. Š.**, zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2018, č. j. JMK 98395/2018, sp. zn. S-JMK 96250/2018/OD/VW, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 1. 2021, č. j. 34 A 30/2018-59,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 1. 2021, č. j. 34 A 30/2018-59, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2018, č. j. JMK 98395/2018, sp. zn. S-JMK 96250/2018/OD/VW, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti celkem 20 342 Kč k rukám jeho zástupce Mgr. Václava Voříška, advokáta, a to do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Brna (dále jen „magistrát“) rozhodnutím ze dne 14. 5. 2018, č. j. ODSČ-66211/17-47 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) rozhodl, že se žalobce

dopustil přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Žalobce jako provozovatel vozidla tovární značky Seat, RZ: X, v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu; porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívá v neoprávněném stání, tedy porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu a bylo zjištěno na pozemní komunikaci Hlavní 125 v Brně dne 1. 3. 2017 v 15:25 hod. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 1500 Kč (podle § 125f odst. 3 ve spojení s § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu, ve znění účinném v době spáchání přestupku, a dle § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Následné odvolání žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl.

[2] Žalobce proti rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) podal žalobu, kterou Krajský soud v Brně v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“) zamítl. Podle krajského soudu popis protiprávního jednání ve výroku prvostupňového správního rozhodnutí nechybí. Ve výroku bylo přesně uvedeno místo spáchání deliktu, datum, čas i druh spáchaného deliktu (neoprávněné zastavení), tedy porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu mající znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Takto zprostředkovaně je podle krajského soudu dostatečně určité popsán přestupek provozovatele vozidla spočívající v nezajištění dodržování zákonem uložené povinnosti.

[3] Krajský soud měl za to, že popis skutku ve výroku prvostupňového správního rozhodnutí jej činí nezaměnitelným s jiným. Z odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí vyplývá, že žalobce coby provozovatel vozidla nezajistil dodržení povinnosti vyplývající z dopravní značky „Parkoviště s parkovacím kotoučem“ (č. IP 13b) řidičem, neboť ten před začátkem stání na uvedeném parkovišti neumístil viditelně ve vozidle (na palubní desce) parkovací kotouč. To vyplývá i z fotodokumentace pořízené Městskou policií Brno v místě spáchaného přestupku.

[4] Podle krajského soudu místo spáchání správního deliktu (přestupku) uvedené ve výroku zcela koresponduje s předloženým správním spisem. Bylo prokázáno, že vozidlo žalobce se v daném místě a čase nacházelo. Žalobci se nepodařilo tento závěr nijak vyvrátit. Žalobcem předkládané fotografie krajský soud vyhodnotil jako nadbytečné a dokazování jimi neprováděl. Tyto fotografie nezobrazovaly místo parkoviště na ulici Hlavní 125 v Brně, jež je regulováno dopravní značkou „Parkoviště s parkovacím kotoučem“ (č. IP 13b) a kde v rozhodný den stálo vozidlo žalobce. Také z mapových podkladů založených ve správním spise vyplývá, že u daného čísla popisného domu na ulici Hlavní v Brně jsou pouze tři parkovací místa a na tato místa se vztahuje právě posledně uvedená dopravní značka s dodatkovou tabulkou po – pá 8 - 17 hod. max. 2 hodiny.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „napadený rozsudek“ a „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), tj. pro nesprávné posouzení právní otázky soudem a vady řízení, pro které měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit.

[6] Stěžovatel namítá, že ve výroku prvostupňového rozhodnutí není obsažen popis protiprávního jednání. Z výroku rozhodnutí nelze seznat žádnou skutkovou okolnost, a to jak bylo parkovací místo označeno, jak jednal žalobce, či proč by mělo být stání v daném místě protiprávní. Stěžovatel poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z které vyplývá, že *„z popisu skutku musí být patrné všechny skutkové okolnosti jednání potenciálního delikventa, které jsou rozhodné pro úsudek, zda byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu, kvůli němuž je řízení vedeno.“* (rozsudek ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015-42). Tento požadavek však v posuzované věci naplněn nebyl. Ve výroku je skutek popsán pouze tak, že jde *„o neoprávněné stání, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu“*. Z tohoto popisu však vůbec není zřejmé, jakého jednání se měl stěžovatel dopustit. Rovněž nelze přezkoumat, zda dané jednání – totiž „neoprávněné stání“ představuje porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. „Neoprávněného stání“ se totiž řidič může dopustit porušením mnoha jiných právních norem, stejně tak nikoliv každé porušení § 4 písm. c) silničního zákona je „neoprávněným stáním“, a zároveň existuje přibližně 20 různých způsobů (jednání), kterými lze porušit § 4 písm. c) silničního zákona tak, aby se jednalo o neoprávněné stání. Neplatí tedy argumenty krajského soudu, že postačuje odkaz ve výroku na porušenou právní normu, ani že je popis skutku nezaměnitelný s jiným.

[7] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2019, č. j. 5 As 396/2018-33, vyplývá, že je-li v případě parkování skutková podstata formulována tak, že ji lze naplnit vícero způsoby, tedy například parkování na křižovatce *nebo* ve vzdálenosti menší než 5 metrů od křižovatky, je nutné, aby správní orgán jasně vymezil, kterým z těchto způsobů byl přestupek spáchán.

[8] Totožně formulovaný výrok prvostupňového orgánu Nejvyšší správní soud přitom již posuzoval. V rozsudku ze dne 18. 4. 2019, č. j. 1 As 26/2019-26, dospěl k závěru, že popis skutku jako „neoprávněné stání“ nelze akceptovat, a to ani ve spojení s porušenou právní normou § 4 písm. c) silničního zákona.

[9] K argumentu krajského soudu, že popis skutku vyplývá z odůvodnění rozhodnutí i fotodokumentace, stěžovatel uvádí, že prvé tři odstavce odůvodnění rozhodnutí jsou spíše rekapitulací, jaké oznámení správnímu orgánu bylo postoupeno od obecní policie, než že by se jednalo o autoritativní závěry správního orgánu. Navíc podle judikatury Nejvyššího správního soudu tento druh nedostatku výroku nelze zhojit poukazem na odůvodnění. Ani odkaz na fotodokumentaci není relevantní, neboť nepostačuje-li nahradit absentující vymezení skutkových okolností spáchání přestupku ve výroku jejich uvedením v odůvodnění, pak tím méně bude postačovat jejich obsažení v podkladech pro rozhodnutí.

[10] Dále stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku dostatečnosti vymezení místa přestupku ve výroku prvostupňového rozhodnutí. I když bylo místo

vymezeno za pomoci odkazu na číslo popisné přilehlé stavby, nebylo v posuzované konkrétní právní věci dostatečné, neboť v okolí této stavby se nachází parkovací místa s odlišnou právní úpravou, přičemž z výroku není zřejmé, v režimu které úpravy vozidlo stálo, ani místo není vymezeno natolik přesně, aby bylo zjištělné.

[11] Krajský soud uvádí, že se stěžovateli nepodařilo vyvrátit závěr o dostatečném vymezení místa přestupku. Stěžovatel předložil fotografii budovy na adrese Hlavní 125 v Brně společně s fotografií dopravního značení před ní umístěného. Krajský soud je však pro nadbytečnost jako důkaz neprovedl, neboť fotografie nezachycovaly místo parkoviště. Krajský soud tímto postupem pochybil, protože hodnotil důkaz, k čemuž je ovšem oprávněn až po jeho provedení.

[12] Dle dopravního značení na fotografii platí v místě „zákaz stání“, avšak s dodatkovou tabulkou „mimo vyhrazená parkoviště“. Magistrát přitom místo protiprávního jednání nezpřesnil ani odkazem na porušenou dopravní značku. Z vymezení místa tak nelze přezkoumat skutkové okolnosti rozhodné pro závěr o spáchání přestupku. Pokud totiž vozidlo nestálo v působnosti dopravní značky „Parkoviště s parkovacím kotoučem“, pak k žádnému přestupku nedošlo. Z určení místa přitom nevyplývá, že by stálo v místě vymezeném touto dopravní značkou.

[13] V rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu nebylo ve správním řízení prokázáno, že by v ulici Hlavní, okolo č. p. 125 bylo veškeré parkování upraveno shodně, navíc se ani z výroku nepodává, jak mělo být parkování v místě, kde parkovalo vozidlo žalobce, upraveno. Magistrát měl vymezit místo přestupku buď za pomoci souřadnic GPS, nebo určením, v působnosti jaké dopravní značky mělo vozidlo stát.

[14] Tvrzení krajského soudu o tom, že místo přestupku koresponduje s předloženým správním spisem, pak na věci nic nemění. Podstatné totiž je, že v okolí domu č. 125 není jednotná úprava parkování, a tedy vymezení místa není dostatečně konkrétní. Odkaz na fotografie pořízené strážníky není v tomto směru relevantní, neboť podstatou námitek stěžovatele byly náležitosti výroku rozhodnutí, jejichž nedostatek nemůže být překlenut odkazem na fotografie (podklady pro rozhodnutí), navíc za situace, kdy výrok ani přesně nepopisuje, co je žalobci kladeno za vinu. Skutečnost, že z fotografií je patrná existence dopravní značky IP 13b, pak nic nemění na tom, že žalobci není výrokem kladeno za vinu (ani sdělením obvinění), že by parkoval právě v místě, kde má působnost dopravní značka IP 13b, resp. že by parkoval v působnosti značky IP 13b. Stěžovateli dále není zřejmé, jak karta řidiče (nadto u přestupku, jehož řidič nebyl zjištěn) či karta vozidla souvisí s dostatečností vymezení místa ve výroku.

[15] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí a odkázal na napadený rozsudek.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[16] Kasační stížnost je včasná a projednatelná.

pokračování

[17] Stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku, zda je skutek ve výroku prvostupňového rozhodnutí popsán dostatečně konkrétně.

[18] Podle § 93 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, platí, že *ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, se kromě náležitostí podle správního řádu uvede **popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání***. (důraz přidán NSS).

[19] Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že „*řádně formulovaný výrok a v něm na prvním místě konkrétní popis skutku je nezastupitelnou částí rozhodnutí; toliko z něj lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaké opatření či sankce byla uložena, pouze porovnáním výroků lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoliv odůvodnění) může být vynucen správní exekucí apod. V zájmu právní jistoty obviněného musí být skutek ve výroku popsán dostatečně určitě, aby byl nezaměnitelný s jiným skutkem. V tomto smyslu slouží výrok rozhodnutí ústavní hodnotě právní jistoty. Je tak klíčovou normativní částí rozhodnutí, na kterou musí být kladeny vysoké formální požadavky*“ (stěžovatelem zmíněný rozsudek č. j. 1 As 26/2019-26).

[20] Obdobně jako tomu bylo v případě popsaném v rozsudku č. j. 1 As 26/2019-26, od něhož se Nejvyšší správní soud nemá důvod odchylovat, je i v projednávané věci zřejmé, že skutek ve výroku prvostupňového rozhodnutí nebyl popsán dostatečně konkrétně, aby mohl být podřazen pod jednotlivé znaky skutkové podstaty přestupku.

[21] Z výroku prvostupňového rozhodnutí především nevyplývá, jakým jednáním se měl řidič vozidla dopustit „neoprávněného stání“. Porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu (podle kterého je každý při účasti na provozu na pozemních komunikacích povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace) je právní kvalifikací, ke které ovšem správní orgán může dospět až na základě podřazení konkrétních skutkových okolností vymezených ve skutkové větě. Z výroku rozhodnutí není patrné, v čem neoprávněné stání mělo spočívat.

[22] Z takto formulované skutkové věty není patrné, zda řidič vozidla měl porušit povinnost vyplývající z dopravní značky a už vůbec ne, o jakou dopravní značku mělo jít. Dostatečné vyličení skutkových okolností konkrétního případu je však v souladu s citovanou judikaturou nezbytnou náležitostí výroku rozhodnutí o správním deliktu (přestupku). Jinými slovy, ze skutkové věty výroku vůbec nevyplývají skutkové okolnosti, na jejichž základě by bylo možno určit, že řidič na pozemní komunikaci Hlavní 125 stál ve vymezený čas neoprávněně.

[23] Zatímco některé nedostatky právní věty odsuzujícího rozhodnutí mohou být zhojeny částečně tím, že skutek je jasně popsán ve skutkové větě a tento popis ve spojení s odůvodněním rozhodnutí dává jasnou informaci o tom, jak bylo jednání právně kvalifikováno, nedostatek skutkové věty nelze zhojit poukazem na právní kvalifikaci obsaženou v právní větě (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008,

č. j. 2 As 34/2006-73, publ. pod č. 1546/2008 Sb. NSS a ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016-46, publ. pod č. 3656/2018 Sb. NSS).

[24] Skutečnost, že pozemní komunikace u budovy Hlavní 125 je parkovištěm, na němž je umožněno stání pouze s parkovacím kotoučem (dopravní značka IP 13b), vyplývá pouze z odůvodnění rozhodnutí. S ohledem na závěry vyplývající ze shora citované judikatury však upřesnění zásadních skutkových okolností pouze v odůvodnění rozhodnutí nemůže napravit nedostatky skutkové věty obsažené ve výroku.

[25] Stěžovatel také namítá, že nebylo dostatečně vymezeno místo přestupku. Stěžovatel v žalobě navrhoval k provedení důkazu fotografie, které měly prokázat, že v daném místě je parkování upraveno vícero způsoby. Krajský soud tento důkaz odmítl provést pro nadbytečnost.

[26] Postup krajského soud však nebyl správný. Místo spáchání přestupku je vymezeno obecně jako „pozemní komunikace Hlavní 125“. Z mapového podkladu ve správním spisu ovšem vyplývá, že v blízkosti budovy Hlavní 125 se nenachází pouze pozemní komunikace – parkoviště regulované dopravní značkou IP 13b, ale i pozemní komunikace nacházející se za budovou. Pokud tedy stěžovatel namítal, že daná pozemní komunikace má odlišnou úpravu stání, neměl krajský soud jím navrhovaný důkaz odmítnout pro nadbytečnost, neboť nebylo bez důvodných pochybností postaveno najisto, že se v dané lokalitě nachází jednotná úprava parkování. Krajský soud tedy nesprávně uzavřel, že místo přestupku bylo vymezeno dostatečně.

[27] Kartami řidiče a vozidla založenými ve správním spise krajský soud neargumentoval ve prospěch správnosti výroku prvostupňového rozhodnutí, ale pouze tím prokazoval skutečnost, že stěžovatel byl rozhodný den provozovatelem vozidla.

[28] Lze tedy shrnout, že výrok prvostupňového rozhodnutí nespecifikoval dostatečně konkrétně skutek, pro který byl stěžovatel uznán vinným, a následné rozhodnutí žalovaného je proto zatíženo vadou způsobující jeho nezákonnost, pro niž jej měl krajský soud zrušit. Krajský soud navíc na několika místech odůvodnění napadeného rozsudku zaměnil právní kvalifikaci „neoprávněné stání“ za „neoprávněné zastavení“.

[29] Výhrady vůči zveřejnění osobních údajů stěžovatele a jeho zástupce nejsou kasační námitkou a Nejvyšší správní soud se k nim už v řízeních se stejným zástupcem mnohokrát vyjádřil.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[30] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). Jelikož již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného a krajský soud by nemohl postupovat jinak, než rozhodnutí žalovaného zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, Nejvyšší správní soud za použití § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil i žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil

pokračování

k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.].

[31] Protože Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle kterého má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl.

[32] V řízení o žalobě a o kasační stížnosti stěžovatel vynaložil soudní poplatky v celkové výši 8000 Kč. Dále má stěžovatel právo na náhradu nákladů zastoupení za tři úkony ve věci (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, sepsání kasační stížnosti) dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) po 3100 Kč za úkon [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) téže vyhlášky]. K odměně za tři úkony právní služby soud připočetl paušální náhradu hotových výdajů zástupce stěžovatele ve výši 300 Kč za jeden úkon, tj. celkem částku 900 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jelikož je zástupce stěžovatele plátcem DPH, odměna se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 10 200 Kč, tj. 2142 Kč. Žalovaný je tak povinen zaplatit na náhradu nákladů řízení celkem 20 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce stěžovatele.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2023

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu